



Kaštieľ Dolná Krupá ponúka romantiku, Beethovena a ruže

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava, Dolná Krupá, 16. júla 2010 – Romantika, voňavé ruže, zelený park, slávny Beethoven či zaujímavý príbeh ružovej grófky – to všetko môžu návštevníci zažiť v kaštieli v Dolnej Krupej, ktorý je v správe SNM-Hudobného múzea. Kaštieľ sa nachádza neďaleko Trnavy a ukrýva v sebe nielen zabudnuté tajomstvá šľachtických rodín Brunsvikovcov – Chotekovcov, ale aj vzácne hudobné nástroje.

Prijemnému prostrediu malej obce Dolná Krupá asi 10 km od Trnavy dominuje klasicistický kaštieľ. Jeho výstavba a história je spojená s rodinami Brunsvikovcov a Chotekovcov. Kaštieľ po odchode poslednej grófky Márie Henriety Chotekovej po 2. svetovej vojne vyrabovali. Zriadil sa tu ústav na liečenie tuberkulózných chorôb a v 60. rokoch ústav pre duševne chorých pacientov. Koncom 70. a počas 80. rokov 20. storočia sa v kaštieli – vtedajšom Domove slovenských skladateľov stretávali hudobní umelci, ktorí tu hľadali inšpiráciu. Určite ju našli – veď prostredie je skutočne malebné. V okolí kaštieľa sa nachádza rozsiahly **17-hektárový park**, v ktorom rastie aj unikátny 150-ročný sekvojovec mamutí vysoký vyše 45 metrov.

Pri kaštieli sa ozývajú tóny nádhernej hudby. Svoj pamätník so stálou expozíciou má pri kaštieli totiž autor európskej hymny – **Ludwig van Beethoven**. Svetoznámy skladateľ mal veľmi blízky vzťah k Brunsvikovcom. Najmä k neteriam vlastníka Krupanského panstva Jozefa Brunsvika – k Júlii Guiccardi a Terézii a Jozefíne Brunsvikovým. Jednej z nich, pravdepodobne Jozefíne, adresoval tzv. list nesmrteľnej milej, jeden z najslávnejších milostných listov. Júlii zase dedikoval dnes svetoznámu *Sonátu mesačného svitu*, ktorú podľa informácií pokračovateľov rodu Brunsvik - Chotek skladateľ skomponoval člnkujúc sa na jazere v parku kaštieľa.

Prezentácia SNM-Hudobného múzea v kaštieli v Dolnej Krupej
Video nájdete na www.snm.sk, na **SNM TV**. Stačí kliknúť na obrázok.



Dolnú Krupú preslávila svojím rozáriom začiatkom 20. storočia **Mária Henrieta Choteková**, posledná grófka, ktorá zostala v obci. Miestni ju prezývali „dušenka“, tak totiž nazývala

spoluobyvateľov, keď sa prechádzala po dedine oblečená v slovenskom kroji. Pri kaštieli vybudovala **najväčšie rozárium na Slovensku a v strednej Európe**. Výsledkami jej pestovateľského úsilia sa síce nemôžeme prezentovať, ale Slovenské národné múzeum sa snaží o návrat k slávnej tradícii. V súčasnosti prebieha nová výsadba historických ruží, ktoré sa pestovali na prelome 19. a 20. storočia a kvitnú len raz do roka. Každoročne sa v júni uskutoční 2-dňové podujatie **Slávnosť ruží**, kedy kaštieľ oživa mnohými aktivitami a rozvoniava výstavenými ružami, ktorými sa pýšia pestovatelia z celého Slovenska.

„Ružová grófica“ v estetickom cítení a výchove nasledovala svoje predchodkyne, keďže rodová vetva "po praslici" zohrávala významnú rolu v dejinách panstva. Na ženy tohto rodu upozorňujeme výstavou v *Henrietinej komnate*, kde prezentujeme deväť novoobjavených pozoruhodných kresieb kontesy Henriety Brunsvikovej z rokov 1800 - 1801 s jej podpisom. Tvorbu 13-14 ročnej dcéry Jozefa Brunsvika (starej matky M. H. Chotekovej) mohol pravdepodobne obdivovať aj sám Beethoven... Tento mimoriadne dôležitý nález dáva SNM-Hudobnému múzeu nádej, že sa do kaštieľa vrátia aj mnohé ďalšie predmety, ktoré sa po roku 1945 stratili alebo presunuli inam.

SNM-Hudobného múzeum v kaštieli v Dolnej Krupej počas Slávnosti ruží 2010
Video nájdete na www.snm.sk, na **SNM TV**. Stačí kliknúť na obrázok.



Kaštieľ navštívili mnohé zaujímavé osobnosti. Návštevníci SNM-Hudobného múzea môžu nasledovať kroky rakúskeho maliara Oskara Kokoschku, francúzskeho spisovateľa Romaina Rollanda, zo slovenských osobností 20. storočia okrem Eugena Suchoňa, Jána Cikkeru či Andreja Plávku väčšiny hudobných tvorcov, ba i mnohých literátov, výtvarníkov. Z Dolnej Krupej sa roku 1908 vysťahovala do USA rodina Dopyerovcov – vynálezcov akustickej rezofonickej gitary (dobro) považovanej za americký národný hudobný nástroj.

História múzea

Počiatky hudobného múzejníctva na Slovensku siahajú do 50. rokov 20. storočia, kedy sa Juraj Šimko-Juhás usiloval o zriadenie Slovenského hudobného múzea v Dolnej Krupej. V tom čase získal mimoriadne cenný materiál (archívne fondy ako aj hudobné nástroje) pochádzajúci z viacerých šľachtických sídiel. Tieto zbery vytvorili základ zbierkového fondu múzea, ktoré spočiatku bolo od roku 1965 ako Hudobné oddelenie súčasťou Historického ústavu SNM a až roku 1991 sa osamostatnilo. V Dolnej Krupej malo už do 80. rokov 20. storočia vysunuté pracovisko s depozitármi hudobných nástrojov a Beethovenovým pamätníkom. Celý areál niekdajšieho dolnokrupského panstva vrátane budovy kaštieľa a historického parku prevzalo múzeum do správy až v roku 2003. Pôvodné bratislavské pracovisko situované na Bratislavskom hrade sa z priestorov paláca kvôli jeho rekonštrukcii

prestáhovalo do severných hradieb hradu a do dolnokrupského depoziára sa presunuli aj zbierky archívnej povahy. Ten v sebe ukrýva vyše **120 000 zbierkových predmetov** – archívnych dokumentov, notových zápisov, rukopisov, rôznych zvukových nosičov a pod. Uschováva pamiatky hudobnej povahy z rôznych historických období, od 14. storočia až po súčasnosť. Dôležitou súčasťou fondu je zbierka hudobných nástrojov, ktorá sa svojím rozsahom (takmer 3 000 predmetov) i obsahom radí k významným zbierkam v rámci Európy.

Ďalšie informácie:

Alena Krátka / Branislav Čavara, SNM-Hudobné múzeum, Kaštieľ Dolná Krupá

tel.: 0905/285103, e-mail: alena.kratka@snm.sk ; branislav.cavara@snm.sk

www.snm.sk

Generálny partner SNM: Poštová banka, a.s. / **Mediálni partneri SNM:** Slovenský rozhlas, TASR, zoznam.sk